

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Проект!

ЗАПОВЕД

№/.....2021 г.

На основание чл. 12, ал. 6, във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за биологичното разнообразие и т. 1 от Решение № 661 от 16.10.2007 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 85 от 2007 г.), изменено с решения на Министерския съвет № 52 от 05.02.2008 г. (ДВ, бр. 14 от 2008 г.), № 811 от 16.11.2010 г. (ДВ, бр. 96 от 2010 г.) и № 615 от 02.09.2020 г. (ДВ, бр. 79 от 2020 г.), предвид Решение на Комисията 2009/93/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета на втори актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Континенталния биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2008) 8039), Решение на Комисията 2009/91/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета на втори актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Алпийския биогеографски регион (нотифицирано под номер С(2008) 7973), Решение за изпълнение на Комисията 2013/23/ЕС от 16 ноември 2012 г. за приемане на шести актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Континенталния биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2012) 8135) и Решение за изпълнение на Комисията 2013/22/ЕС от 16 ноември 2012 г. за приемане на шести актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Алпийския биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2012) 8120),

ОБЯВЯВАМ:

1. Защитена зона **BG0001031 “Родопи - Средни”** в землищата на с. Аврамово, с. Ахрянско, с. Башево, с. Боровица, с. Бял извор, с. Горно Прахово, с. Дойранци, с. Дядовци, с. Китница, с. Кроячево, с. Латинка, с. Любино, с. Песнопой, с. Рибарци, с. Русалско, с. Сполука, с. Стар читак, с. Стояново, с. Търносливка, **община Ардино, област Кърджали**, с. Върбенци, с. Голяма бара, с. Илиница, с. Ненково, с. Пъдарци, с. Ходжовци, с. Чеганци, **община Кърджали, област Кърджали**, с. Бакалите, с. Безводно, с. Бели вир, с. Беснурка, с. Боровско, с. Босилица, с. Водач, с. Войново, с. Габрово, с. Даскалово, с. Дядовско, с. Женда, с. Житница, с. Йончово, с. Каняк, с. Комунига, с. Куцово, с. Мурга, с. Небеска, с. Новоселище, с. Ночево, с. Паничково, с. Русалина, с. Соколите, с. Средска, с. Черна нива, с. Яворово, **община Черноочене, област Кърджали**, гр. Асеновград, с. Бачково, с. Бор, с. Врата, с. Горнослав, с. Добростан, с. Долнослав, с. Жълт камък, с. Косово, с. Лясково, с. Мостово, с. Мулдава, с. Нареченски бани, с. Новаково, с. Орешец, с. Сини връх, с. Тополово, с. Три могили, с. Узуново, с. Червен, **община Асеновград, област Пловдив**, с. Добралък, с. Яврово, **община Куклен, област Пловдив**, с. Белица, с. Борово, с. Джурково, с. Дряново, с. Здравец, с. Лъкавица, гр. Лъки, с. Манастир, с. Югово, **община Лъки, област Пловдив**, с. Брягово, с. Буково, с. Воден, с. Драгойново, с. Езерово, с. Искра, **община Първомай, област Пловдив**, с. Баните, с. Босилково, с. Вишнево, с. Вълчан дол, с. Глогоино, с. Гълъбово, с. Давидково, с. Две тополи, с. Дебеляново, с. Загражден, с. Кръстатица, с. Малка Арда, с. Оряховец, с. Планинско, с. Рибен дол, с. Сливка, с. Стърница, **община Баните, област Смолян**, с. Кутела, с. Момчиловци, с. Петково, с. Славейно, **община Смолян, област Смолян**, с. Богутево, с. Павелско, с. Хвойна, **община Чепеларе, област Смолян**, с. Бодрово, с. Горски извор, с. Светлина, **община Димитровград, област Хасково**, с. Ангел войвода, с. Боян

Ботево, с. Брястово, с. Караманци, с. Колец, с. Минерални бани, с. Сираково, с. Спахиево, с. Сусам, с. Сърница, с. Татарево, **община Минерални бани, област Хасково**, с. Вьгларово, с. Гарваново, с. Клокотница, с. Николово, гр. Хасково, **община Хасково, област Хасково**, с обща площ **1 551 120.045** дка.

2. Предмет на опазване в защитена зона BG0001031 "Родопи - Средни" са:

2.1. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*;

- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*;

- 4060 Алпийски и бореални ерикоидни съобщества;

- 5130 Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик;

- 5210 Храсталаци с *Juniperus spp.*;

- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);

- 6220 * Псевдостеппи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*;

- 6230 * Богати на видове картълови съобщества върху силикатен терен в планините;

- 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества;

- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;

- 6510 Низинни сенокосни ливади;

- 6520 Планински сенокосни ливади;

- 7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища;

- 7220 * Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*);

- 8110 Силикатни сипеи от планинския до снежния пояс;

- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;

- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове;

- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*;

- 8310 Неблагоустроени пещери;

- 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*;

- 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*;

- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*);

- 9170 Дъбово-габърови гори от типа *Galio-Carpinetum*;

- 9410 Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*);

- 9530 * Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор;

- 91AA * Източни гори от космат дъб;

- 91BA Мизийски гори от обикновена ела;

- 91CA Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори;

- 91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);

- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;

- 91W0 Мизийски букови гори;

- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;

- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*;

- 92C0 Гори от *Platanus orientalis*;

2.2. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

2.2.1. бозайници – *Кафява мечка (*Ursus arctos*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), Дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*),

Видра (*Lutra lutra*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*);

2.2.2. земноводни и влечуги – Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Леопардов смок (*Elaphe situla*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);

2.2.3. риби – Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*), Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*), Маришка мряна (*Barbus cyclolepis*);

2.2.4. безгръбначни – *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), *Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), Полиоматус (*Polyommatus eroides*), Еуфидриас (*Euphydryas aurinia*), Торбогнезница (*Eriogaster catax*), *Dioszeghyana schmidtii*, Бисерна мида (*Unio crassus*);

2.2.5. растения – Калописиева дактилориза (*Dactylorhiza kalopissii*), Венерино пантофче (*Cypripedium calceolus*).

3. Защитената зона по т. 1 се обявява с цел:

3.1. опазване и поддържане на типовете природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитанията на посочените в т. 2.2 видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в съответните биогеографски региони;

3.3. подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 3260, 6210 (*важни местообитания на орхидеи), 62A0, 6430, 6520, 91E0 *, 91M0, 91W0 в двата биогеографски региона и на природно местообитание с код 6220 * в частта от защитената зона, попадаща в Континенталния биогеографски регион;

3.4. подобряване на местообитанията на вида Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) в двата биогеографски региона;

3.5. подобряване на местообитанията на видовете Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*) и Калописиева дактилориза (*Dactylorhiza kalopissii*) в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион;

3.5. подобряване на местообитанията на видовете Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Леопардов смок (*Elaphe situla*) и Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) в частта от защитената зона, попадаща в Континенталния биогеографски регион;

3.6. при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, посочени в т. 2.1, местообитания на посочени в т. 2.2 видове и техни популации;

3.7. поддържане на свързаността на местообитанията на приоритетните за опазване видове *Кафява мечка (*Ursus arctos*) и *Европейски вълк (*Canis lupus*).

4. Целите на защитената зона по т. 3 са определени съобразно важността на защитената зона за постигане и поддържане на благоприятното природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видовете по т. 2 в съответните биогеографски региони, както и за свързаността и целостта на мрежата от защитени зони в страната, като част от Европейската екологична мрежа Натура 2000. Те определят и приоритетите при планиране и прилагане на мерки в защитената зона.

5. Приоритетни за опазване в защитената зона са типовете природни местообитания и видовете по т. 2, означени със знак (*) в приложения № 1 и № 2 от ЗБР, видът Венерино пантофче (*Cypripedium calceolus*), както и типовете природни местообитания и видовете, за които са определени цели за подобряване в т. 3.

6. Пълният опис на координатите на точките, определящи границата на защитена зона BG0001031 "Родопи - Средни" е посочен в Приложението, неразделна част от настоящата заповед.

7. Стандартният формуляр с данни и оценки за защитената зона, както и картен материал с границите ѝ са налични и се съхраняват в Министерството на околната среда и водите, РИОСВ – Пловдив, РИОСВ – Смолян, РИОСВ – Хасково и на интернет страницата на Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.

8. В границите на защитената зона се забранява:

8.1. провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии;

8.2. движение на мотоциклети, ATV, UTV и бързите извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии. Забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;

8.3. промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери, при ползването на земеделските земи като такива;

8.4. разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в границите на негорските природни местообитания по т. 2.1, освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои;

8.5. премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове), при ползването на земеделските земи като такива, освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;

8.6. употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;

8.7. употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери, изоставени орни земи и горски територии, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии, освен при каламитет, епифитотия, епизоотия или епидемия; Забраната не се прилага в границите на горски разсадници;

8.8. използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи, без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);

8.9. използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;

8.10. палене на стърнища, слогове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;

8.11. палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоустроените пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване по т. 2.2.1;

8.12. провеждане на спелеоложки проучвания през размножителния период на прилепите – 1 март до 30 юни;

8.13. паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост;

8.14. добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50% от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети. В горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета.

8.15. изграждане на пътища от втори и по-висок клас, без обезпечаване изграждането на съответна зелена инфраструктура за преминаване на мечки и други животни.

9. Горските типове природни местообитания по т. 2.1 се стопанисват в съответствие с разпоредбите на Глава четвърта от Наредба № 8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите (обн. ДВ, бр. 64 от 2011 г. изм. и доп.) и за тях е задължително прилагането на „Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие“, утвърдена от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

10. Мерки за постигане целите на опазване на защитената зона са определени или могат да се определят също в:

10.1. решения, издавани по реда на чл. 31 от ЗБР;

10.2. горскостопанските и ловностопанските планове и програми;

10.3. плана за управление на речните басейни в Източнобеломорски район за басейново управление на водите;

10.4. националния план за действие за енергията от възобновяеми източници;

10.5. планове за действие за видове и планове за управление на защитени територии;

10.6. други планове, програмни и стратегически документи.

11. В границите на защитената зона се препоръчва:

11.1. поддържане на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, като ливада, пасище или мера;

11.2. промяна на начина на трайно ползване на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, в „ливада“, „пасище“ или „мера“;

11.3. изпълнение на мерки за поддържане и опазване на съществуващите постоянни пасища, мери, ливади и местообитанията по т. 2.1 от разпространението на нежелана растителност - рудерални и инвазивни чужди видове, съгласно списъка с инвазивни чужди видове, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета) и публикуван на интернет страницата на МОСВ;

11.4. възстановяване и поддържане на затревени площи, като такива с висока природна стойност чрез:

- косене ръчно или с косачки за бавно косене, от центъра към периферията или от единия край на площта към другия с ниска скорост, като окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела;

- паша, като се поддържа гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1,5 ЖЕ/ха;

11.5. създаване на площи, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, на каменни купчини и малки водни площи след предварително съгласуване със съответната РИОСВ;

11.6. подмяна на инвазивните чужди видове дървета и храсти с местни видове след премахването им от характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета,

традиционни ивици заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси и живи плетове);

11.7. провеждане на противопожарни дейности с цел намаляване на риска от пожари;

11.8. прилагане на разновъзрастни лесовъдски системи в природно местообитание с код 91M0 за превръщане на издънковите насаждения в семенни;

11.9. запазване и където е уместно възстановяване на типово специфичните хидроморфологични условия в природни местообитания с кодове 3260 и 91E0 *;

11.10. насърчаване на устойчивото управление на горите, чрез запазване на биотопните дървета и на достатъчно количество мъртва дървесина в горските екосистеми, избягване на залесяването с неместни дървесни видове и произходи и съобразяване на интензивността на дърводобива с растежния потенциал на дървостойките и предназначението на горите, ограничаване на изсичането/подмяната на горскодървесната растителност и употребата на биоциди, хормони и препарати за растителна защита;

11.11. поддържане на поне 10% от общата площ на горските типове природни местообитания по т. 2.1 в защитената зона като гори във фаза на старост;

11.12. подобряване на естествената хранителна база за мечката, в т.ч. засаждане на овощни дръвчета и плодни храсти, кестени, дъбове в отдалечени от урбанизираните територии райони.

12. Режим на дейности, подлежащи на съгласуване/одобрение: планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона, съгласно чл. 31 от ЗБР и Наредбата по чл. 31а от същия закон.

Настоящата заповед не отменя забраните и ограниченията на дейности, наложени по силата на други нормативни и административни актове.

Защитените територии, обявени по реда на Закона за защитените територии, попадащи в границата на защитена зона BG0001031 "Родопи - Средни" запазват статута, категорията, границите и режимите си на опазване. Горното не отменя прилагането на забраните и ограниченията по настоящата заповед за тези територии.

Нарушителите на забраните и ограниченията по т. 8 от тази заповед се наказват съгласно административнонаказателните разпоредби от ЗБР.

Защитена зона BG0001031 "Родопи - Средни" да се впише в регистрите на защитените зони, водени в МОСВ, РИОСВ – Пловдив, РИОСВ – Смолян и РИОСВ – Хасково, съгласно чл. 18 от ЗБР.

Заповедта влиза в сила от обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

На основание чл. 12, ал. 7 от ЗБР заповедта е окончателна и не подлежи на обжалване.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ: XXX

Министър на околната среда и водите